

Autor: Angel Manuel Torres Ferradás. 2º ESO
Centro: IES Illa de Ons
Categoría: Secundaria
Título: "O carromeiro"

O Carromeiro

O meu tío Checho nunca foi un mariñeiro convencional.

Era o compañeiro de traballo dun veciño seu e, aínda que a gamela coa que faenaban non era súa, el gobernaba nela coma se fose o mesmo dono.

Digo que non era un mariñeiro convencional porque pola mañá ía ao boliche, pero pola tarde ían recoller algas para venderllas ao señor Manolo, un home da Praia de Beluso que, despois de secalas, vendía as plantas acuáticas a unha empresa farmacéutica.

Debido a ese dobre emprego ao meu tío apodárono *O Carromeiro*, que é un tipo de alga. Resulta que, coma todos os días despois de xantar, o meu tío Checho colleu o camiño de terra que leva á praia de Tulla e subiu á gamela onde o esperaba o seu veciño Ramón.

Non había nin un chisco de aire e o mar estaba en calma. O día era soleado e as gaviotas descansaban pracidamente na punta da Xuda.

Nin meu tío nin o compañeiro podían imaxinar sequera que o medio natural que lles daba de comer ía pórilles unha proba tan difícil de superar.

Sempre facían o mesmo percorrido. Saían da praia de Tulla, recollían algas durante aproximadamente dúas horas e despois dirixíanse cara á Praia de Beluso onde os esperaba o señor Manolo. Pasaron vogando pola punta da Xuda e uns metros máis adiante colleron cadanseu bicheiro e comezaron a arrastrar as algas e a subilas na súa fráxil gamela.

Cando consideraron que colleran suficientes algas nesa zona, pasaron a faenar enfronte da praia das Nenas.

Había un tempo que non arrastraban algas nesa zona e estaba a rebosar delas.

Colleron todas as algas que puideron e, cando se dispoñían a emprender o camiño de volta, déronse conta de que lles resultaría moi difícil levar todo o peso que tiñan cargado na gamela ata terra. Comezaron a vogar con todas as súas forzas per, ao chegar á pedra do Cabalo, xa non podían máis e decidiron parar un pouco para discutir sobre o grande dilema que o mar lles propuña: Enfrontábanse a deixar parte da carga no mar e voltar facilmente a terra ou tentar, con moito esforzo, volver a terra con toda a súa carga arriscándose a que a súa débil embarcación afundise. Falaron durante media hora do tema, despois de descansar un pouco, optaron pola segunda opción. A razón desta temeridade era que naqueles tempos de fame e pobreza ninguén se podía permitir o luxo de desperdiciar uns pesos máis.

Comeron un pedazo de pan e beberon un pouco de viño e baixo un sol de xustiza reanudaron o seu camiño de volta.

Cada minuto que pasaba a gamela enchíase un pouco máis de auga e a travesía estábase a converter nunca carreira cara a cara contra a morte, pois aínda que pareza un paradoxo, ningún dos dous mariñeiros sabía nadar.

Con moitísimo esforzo chegaron á Praia de Beluso. Alí xa os esperaba o señor Manolo, con bastante preocupación polo seu inusual retraso na entrega da mercadoría.

Despois desta trepidante aventura o meu tío Checho xurouse en segredo que non volvería arriscar a súa vida por uns cantos pesos.

Autora: Miriam Seijas Cabodevila 1º ESO

Centro: IES Illa de Ons

Categoría: Secundaria

Título: "A sesta do meu bisavó"

A sesta do meu bisavó

Meu avó contoume que seu pai ía moito de pesca, seica daquela non había motores e tiñan que remar. Meu bisavó pescaba polbos e para iso utilizaba uns aparellos chamados nasas: estas íscanse con outros peixes mortos e bótanse ao mar, e logo os polbos méntense dentro para comer e xa non poden saír. O meu bisavó tiña unha gamela, toda chea de nasas, pero sempre botaba unha sesta mentres esperaba que picasen os polbos. Aquel día facía bo tempo. Meu bisavó remou ata que lle pareceu que chegara a bo sitio, iscou as nasas con sardiñas e botounas ao mar; e coma sempre, pegoulle a fame e comeu un pouco de pan de millo que fixera a súa muller e bebeu unha botellita de tinto que el como dicía: "Era o sangue de Cristo e non podía facer mal".

Despois de todo isto púxose a durmir. Non se sabe se foi o pan de millo ou o viño tinto; o caso é que durmiu moi a gusto, tanto que non se deu conta de que xa pasara a hora de recoller as nasas e ir para a praia onde o esperaba a súa muller.

Miña bisavóa, alarmada pola tardanza, foi á casa dos veciños e deseguido mobilizaron medio pobo para poñerse en busca do bisavó, que durmía como un neno a bordo.

Contan que despois de tanto susto á fin o atoparon aínda que pensaron que estaba morto xa que non se movía. Só cando un veciño lle botou a man chorando a mares, el abriu os ollos e dixo: "¿Por que choras, Manuel?"

Á fin, todo quedou nunha anécdota, pero a miña bisavoa case o mata.

Dende aquela non lle deixou levar a comida e moito menos o tinto... así, cada vez que lle pegaba a fame, tiña que volver para a casa.

Autor: Eloy Agulla Gago 2º ESO
Centro: IES Illa de Ons
Categoría: Secundaria
Título: "A historia da miña familia"

A historia da miña familia

Alá polos anos 50, meu bisavó e o meu avó traballaban no mar, na pesca de baixura. Dedicábanse ás artes, un aparello que procede de Cataluña, formado por dúas mangas e ao final, un cope. Era un aparello de grandes dimensións.

Para pescar, deixábase un chicote na praia e íanse nunha traíña a remos largando todo o cabo ata chegar á rede. A rede largábase facendo a forma dun semicírculo. Botábase ao mar o resto do cabo ata chegar á praia onde xa estaban esperando os homes cun cinto no que se amarraba o cabo. Tirábase por el ata que do mar comezaba a saír a rede. *Alaban* a rede e recollían a pesca do cope.

A pesca dividíase: unha parte vendíase ás industrias conserveiras como Massó e a outra repartíase entre todos os homes que participaban na pesca. Eses homes eran os mariñeiros e tamén moitos labregos da vila que, ao mirar as artes na praia, baixaban a axudar para poder levar o seu quiñón de peixe. Os horarios de largada estaban ben ordenados e todo o mundo os respectaba. O primeiro era o denominado "lance da lus" (cando rompe o día) e despois largaban os seguintes. Íanse rotando cada día. Na miña familia houbo moitos homes que tiñan artes: o meu bisavó, Antonio Ventura, e os seus irmáns O Feito, O Patrón e Barrabás. Tamén outros veciños de Bueu como os da Viuda, Mighelito e outros moitos. As artes tenderon a desaparecer e reducíronse a un aparello máis pequeno chamado rapeta. A rapeta tamén era tirada dende a praia pero nesta só participaban os propios mariñeiros e xa non se usaba o cinto, senón que se tiraba polo cabo coas mans. Meu avó e tamen meu pai cando era rapaz dedicáronse á rapeta. Máis tarde tamén se prohibiu tirar da rapeta dende as praias e ese aparello lárbase dende as embarcacións e chámase boliche. O boliche úsase no verán para pescar luras.

Agora para tirar do boliche só fan falla dúas persoas cando antes facían falta cincuenta ou máis. Así foise perdendo a unidade entre os mariñeiros e a xente da vila.

Meu pai e meu tío seguen con esa tradición de todas as súas xeracións pasadas. Eu, cando era máis pequeno, ás veces no verán ía co meu avó a pescar ao boliche e de vez en cando, polas noites, dabamos un lance dende a praia de Portomaior coa gamela.

